

NEWSLETTER AEQUITAS Nr 16

6 września 2025 r.

STANOWISKO KOLEGIUM NSA W SPRAWIE BRAKU KONTRASYGNATY PREMIERA DLA ASESORÓW SĄDOWYCH WSA

W dniu 25 sierpnia 2025 r. Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego wyraziło stanowisko w sprawie braku kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów pod postanowieniami Prezydenta RP dotyczącymi powołania asesorów sądowych w wojewódzkich sądach administracyjnych.

Kolegium NSA poparło wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z 5 sierpnia 2025 r., który wskazał na nieuzasadnioną zwłokę w kontrasygnowaniu aktów powołania asesorów. Podkreślono, że **brak kontrasygnaty może naruszać konstytucyjne prawo obywatela do rozpoznania sprawy bez zwłoki**, zwłaszcza, że asesorzy mieli zostać przydzieleni do największych i najbardziej obciążonych wojewódzkich sądów administracyjnych w Warszawie, Gliwicach i Wrocławiu.

Kolegium podkreśliło, że udział asesora w składzie orzekającym nie narusza prawa strony do rozpoznania sprawy przez niezawisły i niezależny sąd, co potwierdza dotychczasowe orzecznictwo, ponieważ w żadnym z orzeczeń wydanych przez Naczelnny Sąd Administracyjny nie podważono prawidłowości orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego ze względu na udział w składzie orzekającym asesora sądowego.

Na zakończenie **Kolegium zaapelowało o równe traktowanie asesorów sądów administracyjnych i powszechnych**, ponieważ w obu przypadkach decyzję podejmuje ta sama Krajowa Rada Sądownictwa. **W ocenie Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego nie ma również podstaw prawnych do wstrzymywania publikacji obwieszczeń o wolnych stanowiskach asesorskich.**

<https://share.google/HTMSBj0TFj0JgUwnh>

KRRP KRYTYCZNIE O ASESORACH W WYDZIAŁACH RODZINNYCH

Krajowa Izba Radców Prawnych, za pośrednictwem Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji (OBSiL) w stanowisku opublikowanym w dniu 1 września 2025 r. wyraziła **zdecydowany sprzeciw wobec propozycji dopuszczenia asesorów sądowych do orzekania w wydziałach rodzinnych.**

W opinii Izby, taka zmiana budzi poważne wątpliwości konstytucyjne. Zgodnie z Konstytucją RP, wymiar sprawiedliwości sprawują wyłącznie sędziowie, a asesory – mimo ustawowych gwarancji niezawisłości – nie posiadają takiego statusu. KRRP podkreśla, że ich niezależność może być łatwo ograniczona przez ustawodawcę, co stawia pod znakiem zapytania ich zdolność do samodzielnego orzekania w sprawach o tak dużym znaczeniu społecznym.

KRRP wskazuje również, że sprawy rodzinne wymagają szczególnej wrażliwości, doświadczenia życiowego i zawodowego, których asesory – jako początkujący orzecznicy – mogą jeszcze nie posiadać.

<https://share.google/aqM3gPxEIKkYkM8LP>

KOSZT DZIAŁALNOŚCI KOMISJI KODYFIKACYJNEJ USTROJU SĄDOWNICTWA I PROKURATURY

Podsumować możemy działalność Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury, działającej od kwietnia 2024 roku. Koszt działania Komisji sięga miliona złotych. 14 członków komisji zarobiło przez ten czas 954 184 złote, oraz otrzymało w ramach zwrotu kosztów dojazdu 52 793 złote.

Komisja powstała na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów, a jej członkowie zostali powołani przez premiera na wniosek Ministra Sprawiedliwości. Zwracamy uwagę na te szczegóły, gdyż po odnotowaniu kosztów działania Komisji czas poznać owoce jej działania. Po roku czasu ograniczają się do jednego projektu ustawy w dwóch wariantach, przy czym Minister Sprawiedliwości wycofał projekt spod oceny Komisji Weneckiej. Jeżeli dodamy, że spore pieniądze za jeden projekt ustawy na podstawie decyzji premiera pobierają między innymi urzędujący sędziowie jak Krystian Markiewicz, Jarosław Matras, Bohdan Bieniek czy prokurator Michał Gabriel – Węglowski, to nie tylko wypada pogratulować świetnie płatnej i niemęczącej pracy, ale i postawić pytanie o to jak wyglądać ma obecnie trójpodział władzy.

<https://niezalezna.pl/polska/tyle-kosztuje-polakow-komisja-markiewiczza-przez-rok-opracowali-projekt-ustawy/551154?s=09>

https://x.com/OZS_Aequitas/status/1963958049103626481?t=G_u1yo4v6SQG9chanCTS1g&s=09

https://x.com/OZS_Aequitas/status/1962963177471091117?t=aRKMFezd9ipea6hJQwW7cA&s=09

https://x.com/OZS_Aequitas/status/1963275298197078097?t=QLXAPWNa7qjRFUK3tLCxzg&s=09

UCHWAŁY RAD GMIN POPIERAJĄCE PETYCJĘ AEQUITAS

W marcu 2025 r. OZS AEQUITAS wysłało do wszystkich gmin w Polsce petycję opisującą rażące naruszenie przez projekty ustaw "przywracających praworządność" konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziów i konsekwencje podważania legalności powołań sędziowskich po 2017 r. oraz wskazującą konkretne orzeczenia sądowe, z których - przeciwnie do narracji forsowanej przez

Ministerstwo Sprawiedliwości oraz SSP Iustitia - wynika, że nominacje sędziowskie udzielone przez Prezydenta RP na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. są ważne. Część rad gmin przekazała petycję Premierowi, Marszałkowi Sejmu, Marszałkowi Senatu, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

Ogólnie petycja spotkała się z pozytywnym odzewem, o czym świadczą stanowiska Rad Gmin w miejscowościach Czarne, Tuplice, Opoczno, Czernice Borowe, Turobin.

https://dziendobrypomorze.pl/pl/707_samorzad/71508_terechow-nad-petycja-ogolnopolskiego-zrzeszenia-sedziow-aequitas-nalezy-sie.html?fbclid=IwY2xjawKdM_ZleHRuA2FibQlXMQBicmlkETBXejVrTEp3dGZBWkNMWHRnAR6gpxm9SCG4KqhUhq4GP5TApfU9fyFiKyDfSod2e-S-ugy-tafxMxl6oUqGZw_aem_kw4ek4p1tzgSJ94tjfAfBQ#goog_rewarded
https://tuplice.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2025_05/BIPF635C958742CE0Z/Uchwała_Nr_XII_76_25.pdf
<https://bipumigjutrosin.nv.pl/urząd,a,16665,uchwała-nr-xiv852025-rady-miejskiej-w-jutrosinie-z-dnia-28-maja-2025-r-w-sprawie-rozpatrzenia-petycji.html>

OPINIE KOLEGIÓW DOTYCZĄCE ZAMIARU ODWOŁYWANIA PREZESÓW PRZEZ MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Czas już na podsumowanie zamiarów Ministra Sprawiedliwości w zakresie masowego odwoływania prezesów i wiceprezesów sądów. Jak Państwo zapewne pamiętają, Minister Sprawiedliwości z dużym szumem medialnym ogłosił zamiar odwołania 46 prezesów i wiceprezesów sądów. Kolegia sądów okręgowych zakończyły ocenę zamiarów ministra. Zgoda została wyrażona w około połowie wypadków. Wydaje się pozytywnym fakt, że ściśle polityczny zamiar ministerstwa (minister podkreślał, że nie ma żadnych zarzutów merytorycznych do tej grupy prezesów i wiceprezesów, a jedynie nie podoba mu się fakt, że podpisali listy poparcia dla kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa, bądź zostali powołani na kolejne stanowiska sędziowskie po roku 2018) spotkał się z indywidualną oceną kolegiów sądów.

Chcemy też podkreślić, że często decyzje kolegiów były poprzedzane opiniami zgromadzeń sędziów danego sądu, co dobrze wróży odradzającemu się samorządowi sędziowskiemu.

<https://wiadomosci.onet.pl/kraj/porzadki-ministra-zurka-chcial-odwolac-pol-setki-prezesow-udalo-sie-w-polowie/de75ndc>